

ERDÉSZETI ÚJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Égész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdeményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Tavaszi munka

Itt a tavasz, ébresztő csókja érinti a természetet. E csókban bűvös erő lakik, mert lehetétől minden éledni kezd, mit a tél fagyától elzabáltat. Mindenki dermesztett: fű, fa, állat; még az ember is, a teremtes remeke, a nyughatatlan lelkes-állat gyorsabb tevékenységre ösztönző lüktetést érez ereiben. Az izmok mintha rugalmasabbak volnának s az ész üdőbb, fogékonyabb.

Itt a tavasz! . . . A téli nyugalmat munka váltja fel s ki-ki saját célja s rendeltetése szerint igyekszik azt a legjobban végezni. Ez időpontba esik az erdészet legfontosabb és legnagyobb elméleti s gyakorlati szakavatott-

ságot igénylő tevékenysége: az erdőültetés.

A meglévőt gondozni, különösen azt céljainkra felhasználni könnyű dolog, mihez majdnem mindenki, rövid gyakorlat után, érthet, csak egy kis akarata legyen; de valamit előteremteni már sokkal nagyobb művészet. Ha ez áll egyébre, az erdő előteremtésére kétszeresen áll: mert itt a természetes akadályokon kívül a százados gondatlanság bűnei ellen küzdve kell azt — hogy úgy mondjuk — elővarázsolni.

Az erdőpusztítás matuszálemi korához képest az erdő-telepítés és nevelés még csak szegény gyermekkorát éli; a nagy őriással szembe csak kitartó türelemmel verejtékesmunka után, évenként egy-egy lépést haladva lehet tért

TÁRCSA.

Isten veled!

— Egy megboldogult barátomnak emlékére. —

A nagy kaszás nem pihen, nem válogat: öreg, ifju, gyermek egyaránt porba hullanak előtte; király vagy koldus: mindegy az neki.

Egyedül ő osztja az igazságot osztatlan és pártatlan; egyedül ő nem ösmeri maga fölött a mai kor istenét, a pénzt; Nem ösmeri a szülők, testvérek, barátok fájdalmát; nem a szentimentálisak sóhajait: kiméletlenül tarolja kiszemelt áldozatait.

Egy ifju élettel vagyunk kevesebben ismét: Pauliner József erdőőri szakiskolát végzett, szakvizsgázott erdő altiszttel ragadta ki soraink közül a halál. Az alig 21 éves ifju teljes egy éven át tartó sorvasztó kór után fejezte be földi pályá futását, melyet még alig kezdett meg s eltemettük őt f. évi márczius hó 27-én délután négy órakor.

Jó szülei egyetlen fiu gyermekükben minden reményüket vesztették el vele, kedves nővére egyetlen testvérét siratja.

A zuhogó zápor daczára óriási néptömeg kísérté a máramaros-szigeti római katolikus temetőbe a kedves halottát, kinek óhaja szerint sirjánál az aknaszlatinai sóvágó banda és a szigeti cigány zenekar játszott. A megboldogult maga is értett a zenéhez és többféle hangszeren elég ügyesen játszott.

Sirjánál a következő emlékbeszédet mondtam:

„Futó, kialvó csillagok, ha látlak, mindig busulok, mert kialvó fényetek megannyi édes álmom: alig volt, már is el veszett.” Futó kialvó csillag voltál te is kedves jó barátom, mint az ég ívén megjelenő meteor, alig ragyogtál, már is letűntél; kiragadt körünkől a rideg halál.

Három lusztrummal ez előtt mint gyermekek együtt játszottunk, ki képzelte akkor, hogy ma gyászbeszédet tartok itt? . . .

hódítani, nem hiába tehát, ha büszke az az erdőaltiszt, ki e feladat megoldásán fáradozik s annak tántorithatlan védő-őre. Ha most elismerés nélkül, lenézve, a névtelenség homályában küzd is, de eljő az idő, midőn az emberi igyekezet diadalmasan fogja az erdőpusztítás romjain, az erdőteremtés alkotása fölébe tűzni a cserleveses cimert hordó lobogót, akkor az utókor hálás tisztelettel fog megemlékezni, azon névtelen harcosokról, kik annak a diadalmi zászlónak esküdtek hűségét.

Ha a tapasztalati téren nem volnék kezdő, talán gyakrabban keresném fel tisztelt Szerkesztő úr engedelmével kedves lapunk hasábjait, mit hazánk erdőaltisztikarának azon tagjai, kik évtizedes pályájuk gyakorlatából merítve könnyen tehetnének s ha nem teszik, vagy legalább nem oly gyakran teszik, mint kívánatos volna, szabad legyen nekem mint kezdőnek egyet-mást elmondani; előre kérve az elnézést, ha a célon túl, vagy innen lőnék.

Ez uttal csak röviden, általánosságban óhajtom említeni azon irányt, mely az erdőgondnokságnál, hol mint erdőlegény vagyok alkalmazva, az erdősitésnél vezérfonalul szolgál.

A gondnokság 30 ezer kat. hold területéből évenként felújításra 440 hold van az üzemterv szerint előirányozva, melyhez hozzászámítva a pótlandó területet, átlag 60—80 holdat,

összesen 500—520 holdon történik erdősités. A szükséges csemete 28, részben állandó, részben ideiglenes csemete kertben neveltetik, melyek összes területe 15.870 □ m. és 5 millió 200 ezer csemete neveltetik bennök; még pedig mintegy 4 millió lúcz-, fél millió jegenyefenyő és végre a vörös-, erdei-, fekete- és havasi fenyőből 700 ezer darab.

Az erdősités majdnem kizárólag csak a két előbbi fanemmel történik, mert erdei-, fekete-stb. fenyőfajokból csak alárendelt mennyiség kerül ültetés alá, mivel azok a kopárterületek erdősítésére adományozottnak.

A lúczfenyőmag házilag termeltetik, természetesen megre berendezett egyszerű magpergetőn, a jegenyefenyő Zzarnóczáról, a többi magvak Körmentről szerezhetnek be. A vetést megelőzőleg a magvak „Steiner-féle” csirázató készülékkel vizsgálatnak meg, összehasonlítás végett tűzpróba, sőt meleggel fokozott vetés és áztatási próba is tétetik.

A magvak csiraképessége, a jegenyét kivéve, a mult évben valamennyi magnál nagyon jó volt.

A jegenye fenyő mag kívánt mértéken aluli csiraképessége, de a rövid ideig tartó csiraképesség miatt még az érési év őszén kénytelenített vetés következében a következő tavasszal, a nedvdús hűsös-száru, szenge kis

A gyermekkori pajzán évek bohóságai igaz elmosódtak lelkem előtt; eltűntek azok, mint röpke álmok; de élénk emlékenben él a közelmúlt, a küzdelem az élet lépcsőin.

Mint gyermekek álltunk el egymástól s mint felnőtt ifjak kerültünk össze ismét ott, a hol jövőnket megalapítani reméltük.

Együtt küzdöttünk, együtt harcoltunk egy célért: hogy az erdőkultúra harcosai váljunk. Ki képeztük magunkat szakunk terén és még sem lehettünk az erdőkultúra harcosai.

Engem a sors, téged a halál szakított el pályádtól; én új pályára léptem, te itt hagytad e tövises, rögös, tuskés és györöngyös pályát, hogy a mennyországgal cseréld föl e siralom völgyet.

Terajadt nem érvényesült Péter apostol ama mondanása, hogy „a halál úgy jön el allattomban, mint a tollvaj s akkor, mikor a legkevésbé sem reméled.”

Te el voltál készülve e napra.

Téged a költők és boldogtalan szerelmesek közös betegsége vitt a sirba, ragadt ki körünkből.

Nem fogom én read, hogy költő vagy boldogtalan szerelmes voltál, nem a te hibád, sem a szüleidé, hogy ily korán dől ki élted fája. A sors, a végezt ellen tenni nem lehet; a ki születik, annak meg kell halni, ez nem théria, nem filozofálás, de örök igazság.

Jó szülők, jó testvér és kedves barátok, ne sirjatok! nem halt ő meg! Él örökké, él emlékünkből, ápolva a kegyeletnek égi tűzétől.

Él ő, szelleme, emléke közöttünk fog lebegni s vajha oly tisztán, szeplőtelen lélekkel fejezhetnők be mi is a vándor életet, mint ő, hogy újból találkozhassunk vele.

A mint itt állunk sirod körül, elfogult szívvel, könytelt szemekkel, reá gondolva a halandó létre, úgy tűnik föl előttünk, hogy annak a rövid életnek sok-sok szenvedését korántsem kárpótolja az a pár boldog óra, a mit olykor átélünk és akkor azt hisszük, hogy boldogabb vagy te, lerázva a földi salakot, hiszen örökös

csemetéknek fagytól való pusztulása érzékeny hiányt okoz e fanemben.

Pedig a jegenye egyik legnélkülözhetlenebb csemetéje e gondnokságnak, mert erdeinek uralgó faneme a lucz lévén (0·90—0·95 elegyarányban бүккkel és jegenyével) e fa csekély gyökérzete és a gondnokság a veszélyes szeleknek különösen kitett fekvése miatt, gyakori és nagyterjedelmű széltöréseknek szokott színhelye lenni. Így például 1868-ban 4000 kat. holdon, 1885-ben 500 holdon, tiszta luczfenyvesben tett őriai kárt. Ezt ellensúlyozandó, az erdősítések 0·6 lucz és 0·4 jegenye elegyarányával czéloztatnak.

A csemete kertek bevetése, kivéve a jegenyőt, tavasszal történik a „Fekete”-féle tolokás magvetővel, mely gép a hasonlóczélú, különféle rendszerű és legtöbbször külföldi gyártmányokkal, czélszerűség tekintetében versenyez, sőt azokat túl szárnyalja. E gép kezelése könnyű, két munkást foglalkoztat, s kivéve a havasi- és jegenyefenyő magvát, valamennyi fenyőmag és ezekhez hasonló nagyságu magvak vetéséhez alkalmas. A vetéssel egyidejűleg a csemete ágyakba, a magbefogadására hornyot nyom, sőt a mint értesültem, az újabb javított rendszer a mag betakarására földet is szór; az itt használtaknál ez kézi erővel történik. A jegenye és havasi fenyő magnak való hornyokhoz egy horonyvonó vasgareblje használtatik.

A csemete kertek gyomlálása és a gondozás egyéb munkálata megbízható embereknek átaljába van adva.

Ősszel az évi vetés sorközei mohával jó szorosan kitömetnek s ekkor a jegenyeről, a nyáron át fenyőgalyakból állított árnyékolók is eltávolíthatnak.

A csemetekertekben az állatok közül csak a szarvasvad tesz kárt, de a legnagyobb ellenség a fagy, különösen a felfagyás. Ez utóbbitól támadható kár ellen a kerületi erdőgondnok úr módszere szerint készült egy villa alakú, vonható vaskeretben forgó 50 kilogr. súlyu fahengerrel igen sikeres a védekezés.

Az erdősítés kizárólag ültetés által történik, még pedig tavasszal. Őszi ültetésre itt nincs szükség, habár mint magas hegyiségekben a tavaszi ültetés ideje csak április végén, május elején következhet be, mert addig az erdősítendő területek hóval vannak borítva és már május végével a csemetekertekben a csemeték rügyei fakadni kezdenek, tehát e rövid idő nem volna elegendő az évenként teljesítendő munka elvégzésére; mégis tavasszal megy végbe az, mert mielőtt az idő megengedi, a csemete kertekben az ültetéshez kívánt csemeték ki lesznek véve és ugyan csak az említett erdőgondnok úr módszere szerint az erdősítendő területek közelében fekvő

béke és nyugalommal cserélte föl a kétes jövőt.

Valamikor én is azt mondtam:

De szeretnék ott pihenni
Mélyen lent, a föld alatt;
Hol nem kell majd keseregni,
Hová a zaj át nem hat.
Én előttem szép a sirdomb,
Koszoruja, virága;
Szomorú fű, szomoró lomb
A hallottnak fejfája.
Óh engemet gyötör a vágy
Ott érezni magamat;
Úgy is unott ez a világ,
De jó vón' a föld alatt!

De ha rá gondolok, hogy a pessimisták aggódo világfájdalom — sóhajat csak bánatot, szomorúságot, tragédiákat és drámákat szültek eddig s ha rá gondolok arra hogy az embernek embertársával és önmagával szemben kötelezettségei vannak, melyek elől kitérni nem lehet, nem szabad, akkor igazat kell adnom

Madáchnak „Az ember tragédiája” című nagy mű szerzőjének, midőn művében az Istenség által azt mondatja: mondtam ember, hogy küzdj és bízva bizzál. És akkor az az eszme érlelődik meg bennem, hogy itt, sírod mellett állva, mielőtt szavaimat bezárnám, kérjem jó szüleidet, jó testvéredet, hogy a te halálod ne vegye el életkedvüket; ne szomorkodjanak, ne hasson bénítólag rájuk e tagadhatatlan nagy csapás, — hanem inkább kérjük az eget urát, hogy adjon neked örök nyugalmat. — — —

Virraszon a kegyelet, áldás és béke lengjen hűlt tetemed felett.

Isten veled!

Kulesár Pál.

Távolságok a világegyetemben.

Az emberi fantáziának valószínűleg soha sem fog sikerülni, hogy világos képet alkosson magának a menybolt távolságairól.

álló-erdőben a gyökereknek megfelelő mélyre ásott árkokba tétetnek; sőt az árnyék fokozása végett, fölibök fenyőgalyokból fedélszerű takaró állítatik. Ezen eljárással a csemetek tenyészetének megindulása, a fogamzási képesség teljes veszélyeztetése nélkül annyira késleltethető, hogy még egész június hó folyamán lehet velők erdősíteni.

Az ültetés 350—400 munkással, 50 kr. átlagos napibér mellett, állandó felügyelet alatt történik. Az erősebb munkások egymástól két lépés távolságban sorba állva, minden két-két lépésre irtókapával jöszélesen és mélyre művelt gödröket készítenek és utánok a gyengébb munkásokból egy-egy, két gödörkészítő után ültet. A csemetét hátú kosárban külön munkás hozza s az ültetőknak azt kisebb mennyiségben, nedvesített mohával bélelt kis kézi kosarakba osztja. Hol a talajviszonyok kívánják, külön munkás még földet is hord.

Megemlítve még, hogy egy kat. hold átlagos költsége az erdősítés és csemete neveléssel együtt évenként 6 frt 50 krt. tesz ki, bocsánatot kérek a kedves olvasótól türelméért, hogy kis dolgozatomat szíves volt elolvasni.

Nem vélem, hogy felesleges munkát végeztem, mert igénytelen porszemekből tömörödik a szikla; én is tehát talán kissé szerénytelenül, de jogosan tartok számot egy ilyen igénytelen por-

szem szerepére, melyből erős hitem szerint idő multával elő áll a sziklaalap és rajta felépül a diadal-mű, a cserleveses lobogóval.

Istváni.

Megmozdult a föld.

Erdélyben a nagyhét alatt olyan katasztrófa történt, mely önkénytelenül is a diluvium és alluvium átalakulásokban gazdag korszakát juttatja eszünkbe, mikor egy éjszaka alatt a föld mélyében dúló forradalom majd szigeteket tüntetett el, majd hatalmas hegyesucokat emelt felszínre, vagy kietlen pusztaságu tengert varázsolt oda, hol még alkonyatkor a lenyugvó nap fénye ma már ösmeretlen növényóriások levelein reszkető harmat fényében tört meg.

Dank kolozs megyei községet érte a veszedelem, melynek nagyságát növeli az a körülmény, hogy nem lehetett ellene védekezni. A községet éjszaka felől egy heglánczolat övezi, melynek mélyében köszénbányák vannak, lankáit pedig porhanyó termőföld borítja. Ez a földréteg közel kétszázholdnyi területen 14-én reggel egyszerre csak megindult lefele a meredeken, egyre csuszva. A falu népe rémülten látta eddigi táplálóját, az édes anyaföldet dúló ellenség gyanánt föltámadni. S a földréteg föltartóztatlanul közeledett egyre gyorsabban, különösen a falu északnyugati részét fenyegetve, melynek népe az eddig talán még csak meséből ismert földindulás elől fejevesztve menekült. A lejtőről lecsuszott föld ezalatt elérte a falu északnyugati részét s a szó szoros értelmében elkezdte tolni maga előtt, mivel a már leért földréteget az utána jövő csuszatta tovább. Az első

A bolygóknál csak milliókkal, tehát a legesekélyebb távolságokkal számolunk, de már ezek is messze túlhaladják az emberi képzelő tehetséget, mert alig van ember a világon, a ki egy millió mértföldről fogalmat tudna magának alkotni. De a képelet megtagadja a a szolgálatot, a mikor oly számokról van szó a melyek az állócsillagok távolságára vonatkoznak.

A hozzánk legközelebb eső álló csillag a Centaurus Alfája, azaz az Alfa csillag a Centaurus csillagképben a déli menyboltozaton. Ez a nap tőlünk 5.511.000.000.000 mértföld távolságra van. Hogyha földünket ezzel a csillaggal kötnék össze, úgy az a gőzkocsi, a mely óránként tizenkét mértföldnyire utat tesz meg, 52.640.000 esztendő múlva jutna el tőlünk ehhez a csillaghoz.

Még messzebb van tőlünk a Szírius. A földről való távolsága 21.2 billió mértföld, fénysugara csak 16.9 év múlva jut el hozzánk. Az Arkturus, a mely most csak esti tíz óra tájban emelkedik föl az északkeleti égboltozaton, 32.3 billió mértföldnyire van tőlünk; fénysugara csak 25.6 év alatt bírja azt az utat megtenni.

A sarki csillagot, a melyet bizonyára mindenki ismer, 54 billió mértföldnyi távolság választja el tőlünk; innen a fénysugár csak 42.75 esztendő múlva jut el hozzánk. A pompás fényben tündöklő Kapella távolsága 89.2 billió mértföld; a fénye csak 70.6 év múlva teszi meg ezt az utat. A Liva Végája, a mely most a északi horizont vizén áll, 120 billió mértföld távolságra van tőlünk; fénysugara, jóllehet masodpercenként 40.000 mértföldnyire utat tesz meg, csak 95 év múlva érkezik földünkre.

Ezek után bizonyára senki sem fogja megérteni, mikor a csillagászok azt mondják, hogy az egyik vagy másik csillag 5 vagy 120 billió mértföldnyire van tőlünk. Hogy azonban a mértföldekben való távolság kiszámításánál ne kelljen túlságosan nagy számokkal bajlódniunk, a tudósok az álló csillagok távolságainak kiszámításánál és megállapításánál a dolgot jelentékenyen egyszerűsítették és nem csak naptávolságokat (egy naptávolság husz millió mértföldnek felel meg), hanem fényszendőket is vettek mértékegységül.

két ház és több gazdasági épület azonnal összedőlt, az utánok következő részt pedig valósággal fölforgatta a mozgó föld. A templomot rendes helyéről egy méternyire taszította tovább keletről nyugat felé, a keleti oldalát félméternyre fölemelte, az ellenkező oldalát pedig lesüllyesztette, úgy, hogy most az egész épület hasonló a híres pizai toronyhoz: ferden áll. Bent a templom hajójában a padló fölemelkedett, szétbomlott s alóla a föld majd egy ölnyre, mint egy óriás cipő, kipuposodott. A templom természetesen dűledezik, halálos veszedelem megközelíteni. Hasonlóan történt ez több lakóházban is, melyeket szintén fölforgatott a földcsuszamlás, jobbra-balra döntögetve őket, belsejökben szintén fölgyűrte a „földcipőt”, vagy egy méternyre aláilyesztette a padlózatot.

Az utazákon is ott a veszedelem szomorú képe. Lépten-nyomon tatóngó repedések támadtak, néhol pedig ölnyi mélységű tavak, melyekben zavaros víz hullámlzik. A repedések egyik szélé rendszeren közel egy méterrel alacsonyabban fekszik, mint a másik, sőt van köztük olyan is, melynél 15—20 méternyi mélység mellett az egyik part tíz méterrel van alacsonyabban, mint a másik. A közlekedés még gyalog is veszedelemmel jár, kocsin vagy lóháton pedig éppenséggel lehetetlen. A községben egy patak folyik keresztül. Ennek a medrét néhol a partokkal egy vonalra emelte a földcsuszás, sőt több helyen még magasabbra is, holott a patak fenéke azelőtt egy ölnyre fektűt az utca színe alatt. A patak vize most nem folyhatván le, két-három öl mélységű tavakban gyűlt össze a faluban.

Künn a határban a pusztulásnak nem kevésbé tragikus a képe. Az üde pázsit, a bimbózni készülő vadvirágok, a fakadó őszi vetés semmivé lett, a pusztá

kietlen földön itt-ott látszik egy-két derékban ketté tört, tövestül kicsavart rügvező, virágzó fa, mintha a vihar után csöndesülő tenger hullámai közül bukkanna ki egy-egy eltört árboz, szélvészről megszagott, iszaptól színetvesztett lobogójával. Száz és száz földművelő ember egy évi szorgalmának gyümölcse, — a mi pedig az ő mindennapi kenyerük, — ment itt tönkre. Szinte megművelhetetleneknek látszanak a szántóföldek és kertek ezen a területen.

Hogy mi idézte elő a katasztrófát, valamint azt is, hogy van-e áldozata, még nem lehet bizonyosan tudni. Mondják, hogy a tartós tavaszi esőzésben kell keresni az eredeti okot. A vidék földje ugyanis két rétegből áll, a termőföld alatt — mely beissza és át-ereszt magán a vizet — szürke színű, zsirostopintu agyagréteg vonul végig. A nagy mennyiségben átszivárgott víz fölázta és csuszóssá tette ennek az agyagnak a felszínét, minek következtében a felső földréteg csuszni kezdett rajta, lefelé a hegy lejtőjén.

„Bp. H.”

LEVELEZÉS.

Rajecz (Trencsén m.), 1897 évi április hó 21-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

A mellékelt fölhívást oly kéréssel küldöm meg, hogy azt becses lapjában közzétenni sziveskedjék. Egyben kérem a szerkesztői üzenetekben arról értesíteni, hogy a lap hány példányban jelenik meg s hogy esetleg nem lesz-e szükség a felhívást külön is ki nyomtatni és így szétküldeni az érdekelteknek?

Minthogy ugyanis a fényugár egy év alatt körülbelül másfél billió mértföldnyi utat tesz meg, röviden azt mondják, hogy például a Centaurus Alfája ötfélfé fényugár távolságban van tőlünk. A Szirius tehát 16,9, az Arkturus 25,6, a sarki csillag 42,75, a Kapella 70,6 és a Véga 95 fényesztendő távolságra esik a földtől. Természetesen azonban, hogy az égi testek távolságát még így sem bírjuk fölfgni.

De menjünk tovább.

A tejutnak legvégso határáról oly csillagok kandáknak le ránk, a melyek tőlünk 6—7000 fényesztendő távolságban vannak.

Képzeliünk ott egy világtestet, a melyet 6500 fényesztendő távolság választ el tőlünk. Ez azt jelenti, hogy a fényugárnak 6500 esztendőre van szüksége, a míg erről a csillagról hozzánk eljut, vagy más szavakkal ez a csillag 8.325.504.000.000 mértföld távolságban van tőlünk. A tejutrendszernek azok a legutolsó csillagai azonban, a melyeknek a mi bolygó világunk rendkívüli parányi része, még nem legvégso világtestei az

univerzumnak. Egy típusrendszer követi a másikat. És mikor mi emberek a mi véges elménkkel mind magasabbra emelkedünk föl a világegyetemben és mind mélyebbre hatolunk az univerzumba és azt hisszük, hogy végre elértük az utolsó, a legvégso tejutrendszer — aztán mi következik? Mindenesetre valami, mert a semmi elképzelhetetlen.

Itt nincs se kezdet, se vég. Mindenütt a végtelenség tatóng élenk.

Az ember bámul, csodálkozik, de a csodát nem tudja megérteni.

ADOMÁK.

A cigány borotváltatása közben nagyokat sziszzen és emelkedik a széken: „Miből van azs a borotva nistálom?” Kérdi savanyu ábrázattal.

„Aczélból cigány, miből lenne másból!” felelt a borbély.

„Gondoltam hogy abból van, mert ugyancsak sikrázsik a szemem tülle!”

Főlhívás

az állami kezelés alá vett erdőknél alkalmazott kerületi és községi erdőőrökhöz.

Tisztelt collegák! A Trencsén vármegyében alkalmazott kerületi és községi erdőőrök f. évi márczius hó 28-án Zsolnán javaslatomra összegyűltek, a hol sanyaru és tarthatatlan helyzetünk esetelése után a következő rövid tartalmu jegyzőkönyv vététt föl; ugyanis:

„Tisztelt collegáinkat államosításunk és az ezzel járó fizetés rendezés kieszközölése végett hason eljárásra főlhívjuk és később az általunk kijelölendő helyen és időben minden egyes vármegye kiküldöttéi összejövetelre egybegyűlünk s így együtt vállaltva jogos és további halogatást nem tűrő kérvényünket a szolgálati utnak betartásával a megyei közg. erdészeti bizottság útján a magas kormány elé felterjesszük s egyben közölünk is egy bizottság megbízatnék, hogy személyesen egy memorandumot a szakminisiternek kezébe letegyen s ügyünk támogatását az országos erdészeti egyesület főbb tisztviselőinél kikérje.”

Tisztelt collegák! Nem szükséges — ugy hiszem — hogy én itt sanyaru helyzetünket fejtegetsem, nézetem szerint ez mindenki előtt eléggé ismeretes. Bármely szakmához tartozó alkalmazottokról gondoskodva van, illetve nyugdíjképek; az erdőtörvény 17 §-a alá tartozó, hason minősítvényvel bíró collegáink szintén nyugdíjképek, rendszeres fizetési módozattal.

Már pedig mondhatni uraim, hogy mi még kimerítőbb szolgálatot teljesítünk (néhányikunknak 30 kzsége s ugyanannyi erdőbirtoka van felügyelete alá helyezve) s ugyanazon törvényes minősítéssel bírnak, ennek daczára a törvényhozás a lehető legnagyobb szűkkeblűséggel járt el irányunkban, mert mi vagyunk azok, kik teljesen elhagyatva állunk s ha egyszer végkimerülés folytán a szolgálatra alkalmatlanokká válunk, egyszerűen elbocsátatunk, új pályázat lesz kiírva s ennek útján állásunk mással betöltve, mi pedig mehetünk világá, mert ki fogadna be még akkor szolgálatba? bizonyára senki! Röviden szólva mi csak addig vagyunk, míg a szolgálatot bírnuk, ha erre képtelennékké leszünk, megszűntünk létezni.

Tisztelt collegák! Hasson át mindnyájunkat eddigi tarthatatlan helyzetünk s nyomorunk aggasztó tudata! Tömrőlünk saját, de különösen családunk jólétének előmozdítására s jövőjének biztosítására! Ne várjuk azt, míg a törvényhozás fog valamikor minket államosítani, mert ha erre várunk s azt magunk nem sietjük, nem egyikünkre talán már későn is lesz s a mostani helyzetünkben hátrahagyott családjainkat a legnagyobb inség és nyomor fenyegeti.

Ne halogassuk tovább a mozgalmat, mert annak itt az ideje s ha vállaltva fogunk a dologhoz, jogos kérelmünket talán siker fogja koronázni.

Azok, kik a mozgalomhoz csatlakozni óhajtanak, s lesznek e olyanok, kik azt nem tennék? szíveskedjenek nálam részvéteket bejelenteni, esetleg javaslataikat közölni.

Bajtársai üdvözléttel

Bede Károly

községi erdőőr, mint a megtartott értekezlet elnöke.

Különfélék.

Kérelem. A hónap végével újból fölkérjük ama tisztelt olvasóinkat, kik hátralékaikat még be nem küldték, vagy pedig lejárt előfizetéseiket meg nem utították, hogy ezt a jövő hó elejéig megtenni szíveskedjenek. Újabb időben szórvaosan előfordult több olyan eset, hogy egyes lappeldányok „czimzett ismeretlen” vagy „czimzett eltávozott” jelzéssel érkeztek vissza, pedig tudakozásunkra megbizonyosodtunk, hogy az illető nem csak hogy nem ismeretlen és el nem utazott, de régi helyén vigan éli világát s jót nevet magába, hogy a szerkesztőt sikerült kijátszania s megtakarítani a tartozásban volt előfizetési díjat. Mi a lapot senkire sem akarjuk reá erőszakolni, mert még menyországba sem huzzák az embert hajánál fogva s így teljesen elég, ha valaki annyit jegyez a czimszalagra, hogy azt nem fogadja el s biztos lehet felőle, hogy nevét a nyilvántartásból törölni fogjuk; természetes, hogy örömkünre szolgálja ilyenkor, ha egyuttal a hátralékot is mint kifizetettét törölhetnök s nem kellene azt az eddig már sok száz forintra fölszaporodott szaporítására írni.

Személyi hírek. Az ungvári m. kir. főerdőhivatal kerületében a következő altisztek lettek ki-nevezve illetve előléptetve: IV. oszt. erdőőrökké: Ptacek János és Havasi Illés, I. oszt. m. kir. erdőlegények, Matyóka Mihály munkafelügyező és Sznoha Vilmos m. kir. pályafenntartási felügyező. I. oszt. erdőlegényekké: Sztanek Gyula II. oszt. m. kir. erdőlegény és Nyiredi János I. oszt. erdőszolga. II. oszt. erdőlegényekké: Choma Pál és Janoviczky János III. oszt. m. kir. erdőlegények; Bősözéményi Dániel III. oszt. m. kir. erdőlegény ezen állásában véglegesített. Gratulálunk!

Vizbefut erdőőr. A szászsebesi m. kir. erdőhivatal szászvárosi erdőgondnokságában alkalmazott Filimoneszk János I. oszt. m. kir. erdőőr folyó hó 6-án vízbe fult. A szerencsétlent végzte szolgálat teljesítése közben érte utól; a sok esőzés folytán a máskor sekély patak vize annyira földuzzadt, hogy a hullámok őt egy átjáróról lesodorták s menthetlenül magukkal ragadták. Nyugodjék békével!

Embervért szomjazott. Az aradmegyei Kerles község mellett Argyelán Minu és Kofán Vaszilic oláh parasztokat, a mint részg állapotban, öntudatlanul heverték

az országot mellett, egy csavargó megtámadta, előbb felholtra verte őket, majd aztán baltával ejtett rajtuk életveszélyes sérüléseket. A merénylő csavargót kinyomozták Pockzán András nevű rovtó ember személyében. A gonosztevő töredelmes vallomást tett s elmondta, hogy az önmagukkal tehetlen parasztok látása dühösítette őt. Embervért akart látni s állítása szerint pusztán csak azért támadt rájuk.

Ugy amerikai szerkesztő öngyilkossága.

Madridi lapok jelentik, hogy egy délamerikai nagy spanyol újság szerkesztője agyonlőtte magát, mert már nem bírta elviselni azokat a kellemetlenségeket, a melyek az újság-szerkesztéssel járnak. Maga az öngyilkos hátrahagyott végrendeletében megírta az újság-szerkesztő keserveit.

„Nincs nehezebb dolog a világon, írja, mint újságot szerkeszteni. Ha a lapban sok politikai cikk jelenik meg, az előfizetők azt mondják, ők ők a sok politikával. Ha keveset ír politikáról, azt állítják, hogy a lap ostoba, banális, unalmas. Ha apró pikáns történeteket közöl a lap, pletykálapunk nevezik; ha nem adja ki az ilyfajta híreket, az a panasz, hogy nem írja ki az igazságot. Ha mulatságos, tréfás közlemények jelennek meg a lapban, mindjárt rámondják, hogy élcslap, a melyet nem lehet komolyan venni. Ha pedig a szerkesztő kizárja lapjából a vidámságot, akkor pedáns, szenteskedő s el van savanyodva. Ha sok eredeti cikket közöl az újság, azt mondják a bírálók, hogy jobb volna, ha a súlyny eredeti dolgok helyett más lapok jó munkáit adná közönségének. Ha pedig átveszi más lap cikkeit, azt mondják, hogy az újság csak az olóval van szerkesztve. Ha személyeket, testületeket támad az újság az a panasz, hogy kötekedő gorbomba, indiskréta, revolver-lap; ha nem támad meg senkit, akkor gyáva, nincs meggyőződése, vagy meg van fizetve a hallgatása. Ha védi az emancipációt, rátámadnak a férfiak, ha ellenzi az emancipációt, elveszíti nőívolvasait. Ha dicséri a kormányt, akkor szervilis, meg van veszgetve, kintitetésre vagy álásra áhítozik. Ha a szabadelvéket támogatja, akkor demagóg, veszedelmes ember. Ha konzervatív, akkor még veszedelmesebb reakcionárius, sült egoista, s ha klerikális, akkor a legveszedelmesebb, mert ultramontán. Ha a szerkesztő eljár a templomba, akkor szenteskedő, ha nem jár, akkor istentelen, a ki lapjában mérget csempész be az istenfő családokba. Ha sokat olvas, akkor könnyűmoly, a ki elvesztette érzékét a való élet iránt; ha pedig világban élő ember, akkor felületes és lusta. Ha pontosan kifizeti, a mit maga és lapja költött, akkor azt mondják, hogy lapja révén meggazdagodott s hogy kizsáknálja munkatársai erejét és intelligenciáját. Ha nem fizet akkor svindler, vagy tékozló, a ki nem érti a mesterségét. Hogy mindezt a sok rágalmat és szidalmat végre kikerüljem — írja a szerencsétlen szerkesztő — főbe lövöm magamat.”

Kivégzett rablőgyilkos. Cilli, a kis stájer város, kezd hírnévre vergődni. Egymásután hozzák ott a halálos ítéleteket s egymásután végzik ki a tisztelt

gyilkos urakat. A múlt héten két izben hozták halálos ítéletet, egyszer három embert, egyszer négy embert ítéltek halálra, a napokban pedig egy régebben halálra ítélt rablőgyilkos végeztek ki. A kivégzett rablőgyilkos Ferme Pál. Nyugodtan töltötte az utolsó éjszakát, folyton imádkozott s a kivégzés előtt is egyre hangoztatta ártatlanságát. A kivégzés helyét a 87. számú gyalogezred egy százada vette körül.

Antwerpeni állattözsde.

Nemcsak érték-papírokra, terményekre kötnek ma már üzletet, hanem állatokra is. Kétségtől az egyetlen állattözsde az, mely Antwerpenben van, a hol azután — szintén van hausse és baisse, már mint a körülmények magukkal hozzák. Antwerpenben most például igen nagy a kereslet de csekély a kínálat — zsiráfokban, a melyek a szudáni háború óta kihaló félben vannak. Ma már 20,000 frankot is fizetnek egy szál as nyakörjéért, a melyekből ma már csak Páris és Berlin állattérjeinek van egy két példánya. Nálunk pár év előtt mult ki a két zsiráf, a melyek esodájára jártak külföldről is. Fialat vizilónak 6000 frank az ára. Párducz 1500 frank. Tigrisnek az ára 2500—5000 frank közt váltakozik. Az oroszánok ára a nagy kínálat következtében esik. Fialat oroszánoknak egyáltalán nincs árak, csak az öregeknek van keletjük s egyik másik 7000—12,000 frank közt váltakozik.

Ugy volt megírva a csillagokban. Konczvel

József felső-ábrányi fialembere évek óta szerette a falu egyik módos leányát, ki eleinte nem igen nézett rá, de a fialembere hűséges vonzalma lassan-lassan dobogásba hozta az ő szívét is. Megértett egyenymást, de nem lehettek egymásé, mert a leány szülői ellenekzt a házasságot. A két szerelmes könyörgött, de hiába, el kellett válniok. A leányt most a bánat kezdte emészteni, napról-napra hervadt, úgy, hogy szülői végre hozzáadták a kikoszarozott vőlegényéhez. Semmi sem állt tehát már útjába boldogságuknak s megtartották az esküvőt, mely után nász-lakomához ültek a menyasszony házában. Az egyik násznagy ékesszavu felköszöntőben üdvözölte a fiatal párt, a kikről meg volt írva a csillagokban, hogy végre mégis egymáséi lesznek. Ebben a pillanatban a férj ölelő karjai egyszerre lehanyatlottak s élettelenül roskadt felesége mellé. Két nap múlva temetésre gyűlt a falu népe a lakodalmas házhöz. Más volt megírva mégis a csillagokban.

Szerkesztői üzenetek.

Bede Károly községi erdőőr urnak. Rajecz. A beküldött felhívásnak mint látnak, mely közérdekelt képez, a legveszelebbesben nyitottunk tért s a mozgalomnak csak örövendhetünk, mert csakugyan itt az ideje, hogy a községi s más hasonló minőségű erdészeti tisztviselő személyezt is fölmeleje fejét s igyekezzék magának nem csak anyagiilag, de erkölcsileg is azt az állást kivívni, mely őt nemese szűlő működése folytán joggal megilleti. Lapunknak még további 300 példányban nyomtatunk s szét fogjuk küldeni az összes állami letelepedés vett erdők határeszéleinak a személyzet kiáztató leendő szétosztás végett. Több tudósainak. Tialmi táblákat legutóbban is és csinos és tartós kivitelben kaphatnak Winkler Gusztáv nyomdásznál Szász-Sebesen; ugyanitt kaphatók milléniumi emléktáblák jelzésére szolgáló táblák is.

KÖRMEND. LEITNER JÁNOS KÖRMEND.

Lég és Gőzfűtéssel berendezett magpergető Intézete. Gőzerőre alkalmazott legujabb szerkezeti tisztító gépekkel.

Árjegyzék 1897. tavasz.

I. Fenyő-magvak:

Érdi fenyő (Pinus sylvestris) —	75—80	200,—	10,50	2,20
Fekete fenyő (Pinus austriaca) —	75—80	230,—	12,—	2,50
Vörös fenyő (Pinus larix) —	40—50	100,—	5,50	1,50
Lucez fenyő (Abies excelsa) —	80—85	140,—	7,50	1,20
Jegenye fenyő (Abies pectinata) —	40—50	50,—	3,—	,60
Sima fenyő (Pinus strobus) —	75	500,—	25,80	5,50
Czirbolya fenyő (Pinus cembra) —	—	—	40,—	2,50—5,50
Tengerparti fenyő (Pinus Maritima) —	—	75	63,—	2,75 1,—
Corsica fenyő (Pinus Corsica) —	—	70	350,—	18,50 4,—
Svéd fenyő (Pinus mont. var. un.) —	70—75	450,—	24,—	5,—
Törpe fenyő (Pinus motana) —	70—75	250,—	14,—	2,80
Douglas fenyő (Abies Douglasi) —	—	—	—	18,—
Szuok fenyő (Pinus Rigida) —	—	—	—	20,—

II. Lombfa-magvak.

Ákácfa (Robinia pseudo acacia) —	35,—	2,25	,45
Megyes egerfa (Alnus glutinosa) —	50,—	3,—	,60

Az 1896 évi ezredéves
országos kiállításán Buda-
pesten az ezüst állam
éremmel kitüntetve.

Hamvas egerfa (Alnus incana) —	—	—	—
Hegyeslevelű jávor (Acer platanoides)	—	—	—
Közönséges jávor (Acer pseudopl.) —	—	—	—
Mezel juhar (Acer campestri) —	—	—	—
Körlevelű jávor (Acer negundo) —	—	—	—
Nyírfa (Betula alba) —	—	—	—
Körösa (Fraxinus excelsior) —	—	—	—
Erdői bükk (Fagus Silvatica) —	—	—	—
Szil mezel (Ulmus campestris) —	—	—	—
Cserogálagnya (Crataegus acyacantha)	—	—	—
Gyertyán közönséges (Carpinus bet.)	—	—	—
Sepró jeneszter (Spartium scoparium)	—	—	—
Amerikai vörös tölgy (Quercus rubra)	—	—	—
Hárs nagylevelű (Tilia europ. grandif.)	—	—	—
Hárs kislevelű (Tilia europ. parvifolia)	—	—	—
Hárs ezüstlevelű (Tilia argentea) —	—	—	—
Gleditschia háromtör (— triacanthos)	—	—	—
Kocsánytalan (Quercus sessiliflora) —	—	—	—

Az itt kiállított csomagosságot jótállás köztartozás számlázhatóan	árak 100 Kgr.	5 Kgr csomag árak 100 Kgr.	árak 100 Kgr.
Utolso termes, legobb minőség.	100,—	6,20	1,30
	30,—	2,—	,40
	40,—	2,50	,50
	40,—	2,50	,50
	40,—	2,50	,50
	20,—	1,50	,30
	25,—	1,75	,30
	32,—	2,50	,40
	40,—	2,50	,50
	20,—	1,—	,30
	30,—	2,—	,40
	50,—	3,30	,60
	40,—	2,80	,50
	75,—	4,30	,80
	70,—	4,—	,75
	180,—	9,50	2,40
	30,—	2,—	,—
	6,—	1,—	,—

Az árak kötelezettség nélkül a körmendi vasútállomáshoz szállítva, szákkal együtt, bruttó értendők. Fizetendő Körmenden.

Összes magvaim új, szárazminőségben, akár csirázó készülékben, vagy metszési próba után nyert törvényszabta erdészeti csirázó képesség szavatolása mellett, a fent jelzett százalékok szerint, addig míg a készlet tart, szállíthatnak.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú cégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

cégünk wólág megbizatott

a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly cégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
ő csász. és kir. Főherceg József főherceg udvari szállító
A földmívelés m. kir. Ministerium szállító.

Sütő utca 2. Szervitátor sarkán.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.